

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

САБИНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН

СОВЕТ САТЫШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

422070, Республика Татарстан, Сабинский район,
С. Сатышево, ул. Советская, 24
тел. (8262) 48-3-31

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ

САТЫШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422070, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Сатыш авылы, Совет урамы, 24 йорт
тел. (8262) 48-3-31

e-mail: Sat.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
01.07.2019

КАРАР
№13

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге территориясендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәм уздыру турында нигезләмәне раслау турында

2003 елның 6 октябрдә кабул ителгән “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” №131-ФЗ Федераль законына, 2004 елның 28 июлдә кабул ителгән “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында” №45-ЗРТ Татарстан Республикасы законына, Сатыш авыл жирлеге Уставына туры китереп, Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегендә гражданнарның жирле үзидарәне башкару хокукларын гамәлгә ашыру, һәм шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, Сатыш авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә халык фикерен белү һәм исәпкә алу максатында Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлеге территориясендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәм уздыру турында нигезләмәне расларга (кушымта теркәлә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегенең рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/satish> адресы буенча бастырып чыгарырга.

Сатыш авыл жирлеге башлыгы:

Ф.Ф. Шафигуллин

Расланган:
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеген Советының 2019 елның 1 июлендә чыккан 13 номерлы карары белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеген территориясендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәм уздыру турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Гражданнардан сораштыру (алга таба-сораштыру) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеген халкының турыдан-туры ихтыяр белдерүенә бер формасы булып тора.

Сораштыру юлы белән гражданнарның җирле үзидарәне башкару хокукы гамәлгә ашырыла.

1.2. Сораштыру – җирле әһәмияттәгә сорауларны чишкәндә һәм җирле үзидаренә вазыйфалар затлары һәм органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә яки Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегендә яшәүчеләрнең фикерен ачыклау ысулы булып күзаллана.

1.3. Сораштыру нәтижеләре тәкъдим итү характерында була.

2. Сораштыру уздыру принциплары.

2.1. Сораштыру уздыруда Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегендә яшәүче, сайлау хокукына ия гражданнар катнашырга хокуклы.

2.2. Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегендә яшәүчеләр сораштыруда тигез нигезләрдә катнаша. һәр катнашучы бер тавыш хокукына ия һәм сораштыруда турыдан-туры катнаша.

2.3. Гражданнарның сораштыруда катнашуына аларның жәнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, килеп чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфалар торышына, диненә, иманына, иҗтимагый берләшмәләрдә торышына бәйлә нинди дә булса туры яки кыек чикләүләр рөхсәт ителми.

2.4. Сораштыруда катнашу ирекле һәм ихтыяри. Сораштыру барышында беркем дә үз фикерен һәм карашын белдерүгә яки аннан баш тартуға мәҗбүр ителә алмый.

2.5. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфалар затлары халыкның сораштыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыруына булышырга бурычлы.

3. Сораштыруга куела торган сораулар.

3.1. Сораштыруга түбәндәгә сораулар куелырга мөмкин:

- Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәнфәгатләренә турыдан-туры кагылуы һәм Сатыш авыл җирлеген Уставы белән җирле әһәмияттәгә сорауларга карый торган;

- региональ һәм регионарә әһәмияттәгә объектлар өчен муниципаль берәмлек җирләренә максатчан билгеләнәшен үзгәртү турында.

3.2 Сораштыруга куелуы сораулар Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы закончалыкларына, Сатыш авыл җирлеген уставына каршы килмәскә тиеш.

Сораштыруга куелуы сораулар аларны күптөрле аңлауга юл куелмаслык итеп формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыру төрләре.

4.1. Сораштыру яшерен, исемләп яки ачык тавыш бирү юлы белән уздырыла.

4.2. Яшерен тавыш бирү- сораштыру битләре белән сораштыру уздыру пунктларында бер көн дәвамында уздырыла.

4.3. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре яки сораштыру исемлеге буенча сораштыру пунктларында, шулай ук сораштыру уздыру комиссиясе членнары тарафыннан сораштыру уздыруда катнашучыларның яшәү урыннарында бер яки берничә көн дәвамында уздырыла.

4.4. Сораштыру шулай ук ачык формада гражданнар жыелышларында да уздырыла ала.

5. Сораштыруны билгеләү тәртибе.

5.1. Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге территориясендә гражданнардан сораштыру уздыру түбәндәгеләрнең инициативасы белән уздырыла:

- 1) җирле әһәмияттәге сораулар буенча җирлек башлыгы яки җирлек Советы;
- 2) региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек җирләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү буенча халык фикерен исәпкә алу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары;

5.2. Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Советы инициативасы белән уздырылучы сораштыру, күрсәтелгән орган тарафыннан сораштыру уздыру билгеләү турында карар кабул ителәп билгеләнә.

Җирлек башлыгы инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, җирлек Советына сораштыру уздыру турында үтенеч җибәрү белән билгеләнә.

Татартсан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, әлеге орган тарафыннан Сатыш авыл җирлеге Советына сораштыру уздыру турында үтенеч җибәрү белән билгеләнә.

5.3. Сораштыру уздыру турында үтенечтә:

- сораштыру уздыруның мотивлары;
- сораштыруга куелучы сорауның (сорауларның) тәкъдим ителүче формулировкасы;

- сораштыру территориясе;

- сораштыруның фаразланган көне һәм аның төре күрсәтелә.

5.4. Сораштыруны билгеләү турында карар Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

5.5. Сораштыру билгеләү турында карар үтенеч кәргәннән соң һәм аны уздыру көненнән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыру билгеләү турында карар кабул ителгәнче Сатыш авыл җирлеге Советының сораштыру уздыруның инициаторы белән сораштыруга куелучы сорауны алдан килештерү (аныклау) мөмкин.

5.6. Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Советы, сораштыруга куелучы сорауның(сорауларның) формулировкасы гамәлдәге закончалыкларга, әлеге нигезләмәгә каршы килгән очракта, сораштыру уздыруның инициаторына сораштыру уздыруны кире кага.

5.7. Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карарында:

- 1) сораштыру уздыруның көне һәм срогы;

- 2) сораштыру уздыруга тәкъдим ителүче сорауның(сорауларның) формулировкасы;

- 3) сораштыру уздыру методикасы;

- 4) сораштыру битенең формасы;

- 5) сораштыруда катнашучыларның минималь саны күрсәтелә.

5.8. Сораштыру уздыру билгеләү турында карар аны уздыруга кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Сораштыру уздыру буенча комиссия.

6.1. Гражданнардан сораштыруны эзерләүне һәм оештыруны сораштыру уздыру буенча комиссия (алга таба –Комиссия) башкара.

6.2. Комиссия Сатыш авыл җирлеге Советы тарафыннан, сораштыру уздыру территориясенә бәйле рәвештә, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә 3-15 кешедән билгеләнә.

6.3. Комиссия составына Сатыш авыл җирлеге Советы, башка җирле үзидарә вәкилләре, шулай ук сораштыру уздырылучы иҗтимагый территорияләр вәкилләре керә.

6.4. Комиссия, ул оешу турында карар кабул ителгәннән соң, 3 көннән дә соңга калмыйча чакырыла. Беренче утырышында Комиссия, ачык тавыш бирү юлы белән үз составыннан Комиссиянең рәисен, аның урынбасар(лар)ын һәм сәркатибен сайлый, сораштыру участкаларын раслый, һәм шулай ук әгәр сораштыру пунктларда уздырылса, шундый пунктларның санын һәм урнашу урынын раслый.

Комиссия утырышларын зарурлыктан чыгып аның рәисе чакыра. Комиссия утырышы аның членнарының яртысыннан күбесе катнашкан очракта хокуклы дип санала.

Комиссия карарлары комиссия утырышында катнашучыларның күпчелек ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Комиссия граждандардан сораштыру - уздыру өчен кирәк булган кадәр эшче төркемнәр оештырырга хокуклы.

6.5. Сораштыру участкалары, Комиссиянең урнашу урыны һәм граждандардан сораштыру уздыру пунктларының урнашу урыны сораштыру уздыруга 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

6.6. Сораштыру уздыру буенча комиссия:

- граждандардан сораштыру уздырганда әлеге Нигезләмәнең үтәлешен оештыра;

- сораштыру уздыру пунктларын җиһазландыра;

- сораштыру битләрен һәм сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәэмин итә;

- сораштыру уздырганда имзалар җыюны оештыра;

- Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәэмин итә;

- сораштыру уздырганда яшәүчеләрнең тавыш бирүен әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә оештыра;

- Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, иҗтимагый оешмалар, массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;

- граждандардан сораштыру нәтижеләрен билгели;

- граждандардан сораштыру уздыру белән бәйлә шикаятьләр һәм гаризаларны карый;

- әлеге Нигезләмә һәм гамәлдәге закончалыкларга туры китереп башка вәкаләтләрне башкара.

6.7. Комиссиянең вәкаләтләре Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге Советы тарафыннан сораштыру нәтижеләре рәсми рәвештә басылып чыкканнан (халыкка игълан ителгәннән) соң туктатыла.

6.8. Комиссия эшчәнлегенең материал-техник, оештыру ягын тәэмин итү Саба муниципаль районы Сатыш ермә авыл җирлеге Советы аппараты тарафыннан тәэмин ителә.

7. Сораштыру участкалары. Сораштыруда катнашучылар исемлекләре.

7.1. Сораштыру участогы- сораштыру буенча комиссия тарафыннан билгеләнгән, граждандардан сораштыру уздырылучы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлеге территориясе.

Сораштыру территориясе бердәм сораштыру участогын тәэмин итәргә мөмкин.

Сораштыру участкаларының сораштыру уздыру вакытында тавыш бирү өчен махсус җиһазланган биналары булырга тиеш. Сораштыру вакытында участкаларда тавыш бирүне, участкаларга җибәрелгән, Комиссиянең бер члены җитәкчелек иткән комиссия членнары тәэмин итә.

7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә муниципаль берәмлекнең тавыш бирү хокукына ия граждандары кертелә. Исемлектә сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18 яшьлекләргә туган көне һәм ае да) һәм яшәү адресы күрсәтелә. Яшәүчене конкрет участка сораштыру уздыру буенча исемлеккә керту өчен нигез булып, аның шушы участка урнашу факты тора. Яшәүче сораштыру уздыру буенча сораштырылучылар исемлегенә бары тик бер участка гына кертелә.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә һәм исемлекне төзегән комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләрне өстәмә исемлеккә кертү әлеге нигезләмәгә туры китереп, теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сораштыру уздыру көнендә дә рөхсәт ителә.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләр исемлегенә үзгәрешләр кертү, тавышларны санау башланганнан соң, тыела.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге сораштыру уздыру көненә 3 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру бите.

8.1. Сораштыру бите сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл текстын һәм аң тавыш бирүченең ихтыяр белдерүен “риза” яки “каршы” сүзләре вариантлары астына куелган буш шакмаклардан гыйбарәт.

Сораштыруга берничә сорау куелган булса, алар бер сораштыру битенә урнаштырыла, эзлекле номерлана һәм бер-берсеннән горизонталь сызыклар белән аерылып тора. Сораштыруга куелган норматив-хокукый акт проектының нинди дә булса статьясы яки пунктының альтернатив редакциясе шулай ук эзлекле номерлана.

Исемләп тавыш бирү өчен кулланылучы сораштыру битенең тавыш бирүче турында мәгълүматлар язу өчен буш урыны булырга тиеш.

Сораштыру бите аны тутыру тәртибе турында аңлатманы үз эченә ала. Битнең өске уң почмагында Комиссия рәисе һәм сәркатибе имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге.

9.1. Сораштыру исемлеге исемләп тавыш бирү вакытында кулланыла һәм графаларына сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне, яшәү урыны язылган таблицада гыйбарәт. Бу графаларның уң ягында сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл тексты астында “риза” яки “каршы” җаваплары вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучыларга имза кую өчен урын калдырыла.

Сораштыруга берничә сорау куелган очракта, алар сораштыру исемлегендә эзлекле тәртиптә урнаштырыла.

9.2. Сораштыру исемлегенең һәр бите Комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

10. Сораштыру уздыру тәртибе.

10.1. Сораштыру Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегенә Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карары белән билгеләнгән көндә (яки көннәрдә) уздырыла.

10.2. Граждандан сораштыру уздыру сораштыру уздыру пунктларында җирле

вәкилләре өч кешедән дә ким булмаган санда ачалан һәм аңа билгеләнгән урыннарда тавыш бирү өчен куелган сорау(лар)ның төгәл текстын астына “риза” яки “каршы” сүзләре вариантлары астына куелган буш шакмаклардан гыйбарәт. Бу графаларның уң ягында сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл тексты астында “риза” яки “каршы” җаваплары вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучыларга имза кую өчен урын калдырыла.

«Каршы» үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә кертелгән һәм җыелышта теркәлгән

сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә, ул жыелышта катнашучы барлык комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана.

13.3. Сораштыруда исемлеккә кертелгән катнашучылар саны халык санының 25 процентыннан артса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

14. Сораштыру нәтижәләрен билгеләү

14.1. Сораштыру үткәргәннән соң, Комиссия сораштыру нәтижәләре буенча тавыш бирү нәтижәләрен исәпли һәм түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә торган сораштыру нәтижәләре турында беркетмә белән үзенең карарын рәсмиләштерә:

- беркетмә төзү датасы;
- сораштыру үткөрү вакыты: башлану һәм тәмамлану вакыты;
- сораштыру үткөрү буенча участок адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру жирлек территориясенең бер өлешендә үткөрелгән булса, торак пунктларның, урамнарның, йортларның номерларының исемнәре һичшиксез күрсәтелә);
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорау (сораулар) төзелеше ;
- сораштыруда катнашу өчен исемлеккә кертелгән гражданның гомуми саны;
- сораштыруда катнашкан гражданның саны;
- сораштыруны узган яисә хәл ителмәгән дип тану ;
- сораштыру дәрәҗәсе яки дәрәҗә түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендәге язмалар санын дәрәҗә түгел дип яки сораштыру кәгазьләренең санын дәрәҗә түгел дип тану;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Өчен» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Каршы» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыру нәтижәләре (мәсьәлә хупланган дип санала, әгәр тавыш бирүдә катнашучыларның яртысыннан күбә сорауга «Өчен»дип җавап бирсә).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткөрелгән булса, тавышларны санау һәм һәр мәсьәлә буенча беркетмә аерым төзелә.

14.3. Сораштыру кәгазендә язу дәрәҗә түгел дип таныла, әгәр:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәҗә итеп билгеләү мөмкин булмаса ;
- язуда сайлаучы турында мәгълүматлар яки аның имзасы булмаса;
- кабатланган язмалар булса.

Сораштыру кәгазьләре гомумән түгел дип таныла:

- билгеләнмәгән үрнәктә булса,
- комиссия әгъзаларының тамгалары булмаса,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәҗә итеп билгеләп булмаса.

14.4. Комиссия сораштыруны булмаган дип саны, әгәр сораштыруда катнашкан халык саны Саба муниципаль районы Сатыш авыл жирлегенә Советларның карары белән билгеләнгән минималь санның ким булса.

14.5. Комиссия сораштыру нәтижәләрен дәрәҗә түгел дип саны:

- әгәр сораштыру уздырган вакытта җибәрелгән хокук бозулар гражданның ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәҗә итеп билгеләргә мөмкинлек бирми икән;
- әгәр сораштыру исемлегендәге дәрәҗә түгел дип танылган язма саны сораштыруда катнашкан гражданның санының 80%нан ким булса;
- әгәр сораштыру кәгазе саны сораштыруда катнашкан гражданның санының 80%нан ким булса.

14.6. Сораштыру нәтижәләре турында беркетмә 2 нөсхәдә төзелә һәм комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Беркетмәгә кул куйган вакытта комиссиянең кайбер әгъзалары булмаган очракта, беркетмәдә бу хакта, аларның юклыгы сәбәпләрен күрсәтеп, язып куела.

Комиссия әгъзасы беркетмә белән тулысынча яки аның аерым нигезләмәләре белән килешмәсә, беркетмәгә кушып бирелә торган аерым фикерне язмача язарга хокуклы, бу

хакта беркетмәдә тиешле язма языла. Беркетмә дәрәс дип санала, әгәр Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә Советы карары белән билгеләнгән комиссия әгъзалары саныннан күпчелек имза белән имзаланса.

Беркетмәгә кул кую көне комиссия әгъзалары тарафыннан сораштыру нәтижәләрен билгеләү көне булып тора.

14.7. Беркетмәнең бер нөсхәсе Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә Советына сораштыру кәгазьләре яки сораштыру исемлекләре белән бергә жиберелә, беркетмәнең икенче нөсхәсе сораштыру үткәру инициаторына жиберелә.

Беркетмәнең бер нөсхәсенә комиссиягә кергән язма шикаятьләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлә. Шикаятьләрнең, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән карарларның расланган күчәрмәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлә.

Бер нөсхәнең күчәрмәләре массакүләм мәгълүмат чараларына, җирле иҗтимагый берләшмәләргә һәм территориаль иҗтимагый үзидарә органнарына тәкъдим ителергә мөмкин.

14.8. Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә комиссиясе һәм Советы сораштыру үткәру буенча документларның сакланышын һәм тутырылган сораштыру кәгазьләренең кагылгысызлыгын тәэмин итә.

15. Сораштыру нәтижәләре

15.1. Сораштыру нәтижәләре аны үткәргәннән соң бер ай вакыт эчендә бастырылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

15.2. Сораштыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү сыйфатына ия. Сораштыру нәтижәләре җирле үзидарә органнары һәм Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә мәҗбүри рәвештә каралырга һәм исәпкә алынырга тиеш.

15.3. Сораштыру нәтижәләренә каршы килә торган карарлар кабул ителгән очракта, вәкаләтләр һәм җирле үзидарә вазыйфаи затлары карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә тиешле мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка игълан итү) юлы белән мондый карар кабул итүнең сәбәпләрен халыкка җиткерергә тиеш.

16. Сораштыру материалларын саклау

16.1. Сораштыру материаллары Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә Советында Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә Советы депутатларының вәкаләтләре тәмамлану вакытына кадәр саклана, аннары муниципаль архивка жиберелә.

16.2. Күрсәтелгән материалларны саклау срогы Саба муниципаль районы Сатыш авыл җирлегә Советы тарафыннан билгеләнә, әмма 1 елдан да ким булырга тиеш түгел.

17. Сораштыру үткәруне финанс яктан тәэмин итү

17.1. Гражданның арасында сораштыру эзерләүгә һәм үткәругә бәйле чараларны финанслау башкарыла:

- җирле бюджет хисабына – сораштыруны җирле үзидарә органнары инициативасы буенча үткәргәндә;

- Татарстан Республикасы бюджеты хисабына – сораштыруны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча үткәргәндә.

18. Сораштыруда катнашу хокукларын бозган өчен җаваплылык

18.1. Россия Федерация гражданын көч кулланып, сатып алып, янап, ялган документлар белән яки башка төрле гамәлләр белән ирекле рәвештә сораштыруда катнашырга, яисә комиссиянең эшенә яки әгъзаларенә каршылык күрсәткән затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылыкка тартылар.